

Itä-Suomen aluehallintovirasto
Peruspalvelut, oikeusturva ja luvat

19.10.2021

Itä-Suomen aluehallintoviraston ja Siun soten välinen tilaisuus koskien muistisairaiden hoitoon pääsyä ja hoitoa

Aika 13.10.2021 kello 8-8.35

Läsnä Tarja Parviainen, palveluesimies, Siun sote
Pentti Saarinki, geriatrian ylilääkäri, Siun sote
Tuula Tarkiainen, aluehallintoylilääkäri, ISAVI, puheenjohtaja
Marja Hyvärinen, terveydenhuollon ylitarkastaja, ISAVI
Emma-Lotta Kinnunen, ylitarkastaja, ISAVI
Anne Kejonen, terveydenhuollon ylitarkastaja, ISAVI, sihteeri

1 Esittäytyminen ja tilaisuuden tarkoitus

Käytiin esittelykierros ja aluehallintoylilääkäri Tuula Tarkiainen kertoi taustaa tälle keskustelutilaisuudelle.

Aluehallintovirastoon saapui 12.7.2021 kantelu, jossa kanneltiin Siun soten geriatrian palveluiden riittämättömyydestä ja siitä, että asiakas oli odottanut muistitestin jälkeen aikaa geriatrille yli 3 kuukautta. Aluehallintovirasto siirsi kantelun Siun sotelle käsiteltäväksi muistutusmenettelyssä 23.7.2021. Siun sote toimitti 8.9.2021 annetun muistutusvastauksen tiedoksi aluehallintovirastolle.

Aluehallintovirasto on arvioinut muistutusvastausta ja heräsi epäily, että hoitotakuu ikääntyneiden muistisairauksien tutkimuksissa ja hoidossa Siun sotessa ei täytä laissa säädettyjä määräaikoja.

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

Postiosoite: PL 2, 13035 AVI | Käyntiosoite: Raatihuoneenkatu 5, Mikkeli

puh. 0295 016 800

kirjaamo.ita@avi.fi

www.avi.fi

Kuopion toimipaikka

Piispankatu 1

Joensuun toimipaikka

Torikatu 36 C

Aluehallintovirasto halusi kartoittaa tämän hetken tilannetta hoitotakuun sekä muistisairauksien hoidon kokonaiskuvan osalta sekä saada tiedon Siun sotien tulevaisuuden suunnitelmista muistisairauksien hoidon ja hoitotakuun osalta. Tämän vuoksi keskustelutilaisuus järjestettiin.

2 Keskustelu

Pentti Saarinki toi esiin, että Siun sotessa on sovittu muistisairauksien työnjaosta erikoisaraanhoidon neurologian kanssa siten, että alle 75-vuotiaat potilaat, joilla epäillään muistisairautta, ohjataan perusselvitysten jälkeen (muistihoitajien tutkimusten) terveyskeskuslääkärille, joka laatii lähetteen neurologian yksikköön. Yli 75-vuotiaat, jotka ovat useimmin monisairaita ja -ongelmaisina, ohjautuvat geriatrisille muistipoliklinikoille, jossa muistihoitaja tekee perustestit, ohjelmoi laboratorionkokeet ja laittaa jonoon geriatrille. Jos ohjelmoidussa laboratorionkokeissa on poikkeuksia, ohjataan asiakas niiden osalta terveyskeskuslääkärille tai tarvittaessa geriatri ottaa niihin kantaa.

Geriatrian yksikön tilanne hoitajien ja geriatrinen osalta oli vuoden 2020 alussa hyvä. Tuolloin tavoitteena oli, että hoito järjestyy kahdessa kuukaudessa ja aika hyvin tuohon silloin oli päästy. Tämän jälkeen tuli korona-aika ja silloin geriatrian poliklinikka oli neljän kuukauden ajan sulussa.

Tarja Parviainen kertoi, että koronan alettua 14 muistihoitajasta, kolme jäi puhelinpalvelutyöhön ja 11 siirtyi koronatehtäviin. Omaan työhönsä he palasivat kesän 2020 alussa, mutta tuolloin alkoivat kesälomat. Syksyllä 2020 oli vielä erilaisia työrajoitteita liittyen koronaan ja hygieniakäytäntöihin, eikä hoitajien asiakasvolyymit olleet suuret. Myöskään sijaisia ei saatu.

Syyskuussa 2021 on aloittanut 4 sijaista ja heillä on meneillään perehdytysvaihe. Nyt ollaan muistihoitajien osalta täysmiehityksessä. Muistihoitajat tekevät myös asiakkaiden seurantakäyntejä. Nyt suurin ruuhka on Joensuun alueella, johon muiden alueiden muistihoitajat ovat tulleet avuksi purkamaan ruuhkaa.

ISAVI/8317/2021

Muistihoidajalle on tällä hetkellä jonossa vajaa 100 asiakasta. Tavoite on, että jatkossa aika muistihoidajalle saadaan kahdessa viikossa. Tarjan arvio oli, että tilanne saadaan tasapainoon kevääseen 2022 mennessä.

Saarinki toi esille, että kuvauksia odottaa tällä hetkellä 73 asiakasta ja pisin jono on geriatrille 260 asiakasta. Nyt jonossa on keväällä 2021 jonoon laitettuja. Yksikkötasolla ei onlinejonoa ole seurattu ja lisäksi eri alueilla on hieman erilaiset prosessit, johtuen äärialueiden pitkistä välimatkoista. Tuolloin pyritään siihen, että kuvaukset ja vastaanotto voisi toteutua samalla käyntikerralla.

Tilanne kaikkiaan on nyt katastrofaalinen. Kaksi geriatria on irtisanoutunut ja lähtenyt työskentelemään yksityiselle. Lisäksi yksi geriatri on vanhempainvapaalla, mutta palaa jatkossa osa-aikaiseksi.

Saarinki kertoi, että lisätyötä on tehty, ostopalveluita on selvitetty ja geriatreja on myös koulutettu. Nyt Siun sotessa työskentelee kaksi geriatria ja yksi erikoistuva lääkäri. Tuli myös esille, että asiakkaan muistitutkimuksia on jouduttu uusimaan, koska viive muistihoidajan ja geriatrin käynnin välillä on pitkä ja asiakkaan tilanne tuolla välillä on heikentynyt. Lisäksi jatkossa on tulossa myös eläköityminen geriatrin kohdalla.

Tuula Tarkiainen muistutti terveydenhuoltolain 51 ja 52 §:n velvoitteista ja hoitotakuun määräajoista. Tarkiainen toi esille, että asiakkaan on saatava tieto, mitä tutkimuksia tehdään ja milloin hän pääsee hoitoon.

Keskusteltiin myös siitä, voisiko läheteruuhkaa purkaa perusterveydenhuollon lääkäreiden yhteistyönä. Todettiin, että lääkäriresurssien niukkuus Siun sotessa on tiedossa. Lisäksi Siun sotessa on paljon uusia ja nuoria lääkäreitä ja työ vaatii kokeneita lääkäreitä. Lisäksi keskusteltiin ruuhkan purkamisesta ostopalvelun hankkimisen kautta.

3 Johtopäätökset

Todettiin, että tilanne ikääntyneiden muistisairauden hoitoon pääsyn ja hoidon osalta ei täytä hoitotakuun kriteereitä. Muistihoitajalle pääsyä ei voida myöskään laskea sellaiseksi toiminnaksi, että se voitaisiin katsoa hoitotakuun täyttyvän.

Nähtiin hyvänä, että yksikössä on tunnistettu haasteet ja asiaa mietitty ja tehty suunnitelmia tilanteen saamiseksi lainsäädännön mukaiseksi.

Aluehallintoviraston edustajat totesivat, että aluehallintovirasto seuraa tilannetta ja tarvittaessa pyytää asiasta selvitystä Siun sotelta.

terveydenhuollon ylitarkastaja
Marja Hyvärinen

terveydenhuollon ylitarkastaja
Anne Kejonen

ylitarkastaja Emma-Lotta
Kinnunen

aluehallintoylilääkäri
Tuula Tarkiainen

Jakelu Tilaisuudessa mukana olleet

Tiedoksi Sami Remes, terveydenhuollon yksikön päällikkö
Jarmo Kukkonen, terveyst- ja sairaalapalveluiden toimialajohtaja
Siun sote
Siun sote, yhtymähallitus

Tämä asiakirja ISAVI/8317/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument ISAVI/8317/2021 har godkänts elektroniskt

Kejonen Anne 19.10.2021 08:00

Hyvärinen Marja L 19.10.2021 10:43

Kinnunen Emma-Lotta 19.10.2021 10:47

Tarkiainen Tuula 19.10.2021 10:41